

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/53/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820200935
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8820200935.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, zapísaný v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s. r. o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanej: Q. Š., G.. XX. XX. XXXX, E. K. G. I. XX, XXX XX G. I., o zaplatenie 383,02 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 300,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 300,- eur od 21.2.2018 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietla.

Žalobcovi priznáva proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 57%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 383,02 eur spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 27,48 % ročne zo sumy 320,93 eur od 19.12.2017 až do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 363,02 eur od 19.12.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 3.1.2017 uzavrel žalobca ako veriteľ na jednej strane s žalovaným ako dlžníkom na strane druhej Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty (ďalej len "úverová zmluva") podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb (ďalej len "rámcová zmluva") podľa zákona č. 492/2009 Z.z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Obsahom úverovej zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému revolvingový úver vo forme úverového rámca do výšky 5.000,- eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve a súčasne záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý revolvingový úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou dohodnutých mesačných splátok. Podľa bodu 3.1. časti 2. Úverovej zmluvy bol žalovaný oprávnený čerpať revolvingový úver formou financovania nákupu tovaru a/alebo služieb v obchodných miestach, ktoré akceptujú túto kartu, výberom finančných prostriedkov v hotovosti pomocou karty v miestach na to určených, prevodom na účet určený žalovaným alebo iným dohodnutým spôsobom, a to aj pri použití informačných technológií. Žalovaný takto po dobu trvania úverového

vzťahu vyčerpal z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 320,93 eur tak, že sumu 300,- eur žalovaný čerpal výbermi hotovosti z bankomatov a sumu 20,93 eur predstavujú poplatky, ktoré žalobca účtoval žalovanému v súlade s úverovou zmluvou ako súčasť úverovej istiny. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru, žalovaný žalobcovi nič neuhradil, čo preukazuje Výpis z úverového účtu žalovaného, ktorý žalobca prekladá v prílohe. Na predžalobné výzvy žalovaný nereagoval. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa 18.12.2017 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má žalovaný voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 383,02 eur (320,93 eur z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 42,09 eur z titulu dlžných úrokov z úveru; 20,00 eur z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky;). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 27,48 % ročne zo sumy 320,93 eur od 19.12.2017 až do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 363,02 eur od 19.12.2017 až do zaplatenia (žalobca si neuplatňuje úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky).

3. Žalovaná sa k žalobe žalobcu nevyjadрила.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to zmluvou o úvere zo dňa 3.1.2017, Spracovaním osobných údajov z 3.1.2017, kópiou občianskeho preukazu žalovanej, výpisom z úverového účtu č. XXXXXXXXXXXXXXX, potvrdením o odfinancovaní peňažných prostriedkov na úverovom prípade č. XXXXXXXXXXXXXXX, Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. XXXXXXXXXXXXXXX a kópiou obálky s doručenkou, vyčíslením trov, výpisom z obchodného registra žalobcu, písomným podaním žalobcu z 27.5.2020 s prílohou, a to výpočtom nákladov spojených s uplatnením pohľadávky a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Medzi žalobcom a žalovanou bola dňa 3.1.2017 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru žalovanej vo výške 312 eur a to za podmienok dohodnutých v Zmluve. Klient bol povinný poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve. Úver bol žalovanému poskytnutý vo výške 312 eur pri fixnej úrokovej sadzbe 0 % p.a., RPMN predstavovala 0 %. Žalovaná sa zaviazala úver splatiť v 10 mesačných splátkach po 32,26 eur.

6. Zmluvné strany taktiež uzatvorili zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty - Časť 2., v rámci ktorej bola žalovanej poskytnutá výška úverového rámca 5.000,- eur s aktuálnou výškou úverového rámca 600,00 eur, fixnou výškou úrokovej sadzby 27,48 %.

7. Podľa bodu 3.1. časti 2. Úverovej zmluvy bol dlžník oprávnený čerpať revolvingový úver formou financovania nákupu tovaru a/alebo služieb v obchodných miestach, ktoré akceptujú túto kartu, výberom finančných prostriedkov v hotovosti pomocou karty v miestach na to určených, prevodom na účet určený žalovaným alebo iným dohodnutým spôsobom, a to aj pri použití informačných technológií.

8. Podľa bodu 2.1. časti 3. Úverovej zmluvy sa klient zaviazal riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok, ak sa s Bankou nedohodol inak. Banka splátku použije na úhradu splatných záväzkov klienta. Pri výpočte úrokov z úveru vychádza Banka z roku s 365 dňami (v prípade prestupného roku s 366 dňami) a zo skutočného počtu dní.

9. Podľa bodu 3.1. časti 3. Úverovej zmluvy v prípade, ak klient nespláca poskytnutý úver riadne a včas, ak klient poskytol Banke nepravdivé údaje, ak bolo na majetok klienta alebo manžela/manželku klienta začaté exekučné konanie, ak klient riadne a včas nespláca svoje ďalšie záväzky voči Banke alebo iným veriteľom, je Banka oprávnená: a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie úveru vrátane príslušných úrokov a poplatkov v lehote a s účinnosťou, ktorú Banka určí v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, b) odstúpiť od úverovej zmluvy s okamžitou platnosťou, c) vypovedať úverovú zmluvu; výpovedná doba je dva mesiace a začína plynúť v 1. deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola klientovi výpoveď zaslaná, d) pozastaviť ďalšie čerpanie úveru.

10. Podľa bodu 6. časti 3. Úverovej zmluvy Banka doručuje všetku korešpondenciu a oznamy klientovi poštou (obyčajná alebo doporučená listová zásielka alebo zásielka do vlastných rúk), elektronickými

komunikačnými médiami (e-mail, fax, sms alebo iné elektronické médium) alebo prostredníctvom kuriéra. Banka môže poskytnúť alebo sprístupniť klientovi informácie týkajúce sa jeho úveru alebo zasielať oznamy i prostredníctvom klientskej zóny.

11. Podľa bodu 3.2. časti 3. Úverovej zmluvy Banka je oprávnená v prípade porušenia povinnosti splácať poskytnutý revolvingový úver riadne a včas, požadovať od klienta zaplatenie úrokov z omeškania v zákonom stanovenej výške odo dňa nasledujúceho po dni, kedy došlo k omeškaniu klienta so splácaním revolvingového úveru a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a klient je povinný úroky z omeškania a náklady spojené s uplatnením pohľadávky zaplatiť. Banka je oprávnená od klienta požadovať náhradu škody, ktorá Banke vznikla v súvislosti s porušením povinnosti klienta.

12. Podľa bodu 3.4. časti 3. Úverovej zmluvy ku dňu účinnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru alebo odstúpenia od úverovej zmluvy alebo výpovede úverovej zmluvy je splatný celý dlh klienta voči Banke. Nesplatená istina revolvingového úveru je až do dňa jej úplného splatenia úročená podľa úrokovej sadzby dohodnutej v úverovej zmluve, t.j. klient je povinný zaplatiť úroky od doby poskytnutia revolvingového úveru do vrátenia peňažných prostriedkov v celom rozsahu.

13. Podľa potvrdenia o odfinancovaní peňažných prostriedkov registrovaných na úverovom prípade č. XXXXXXXXXXXXXXXX, žalovanej bolo zo strany žalobcu spolu poskytnutých 300,- eur, a to dňa 7.4.2017 výberom z bankomatu.

14. Z výpisu z úverového účtu č. XXXXXXXXXXXXXXXX vyplýva, že žalovaná k predmetnému úveru neuhradila žiadnu sumu.

15. Listom označeným ako Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 21.12.2017 žalobca ku dňu 18.12.2017 vyhlásil splatnosť úveru v celom rozsahu. Žalovaná neprevzala list v odbernej lehote, pričom 20.2.2018 bola žalobcovi vrátený.

16. V písomnom vyjadrení žalobcu zo dňa 27.5.2020 žalobca uviedol, že žalovaný po dobu trvania úverového vzťahu vyčerpal z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 320,93 eur, tak, že sumu 300,00 eur žalovaný čerpal výbermi hotovosti z bankomatov a sumu 20,93 eur predstavujú poplatky, ktoré žalobca účtoval žalovanému ako súčasť úverovej istiny podľa sadzobníka poplatkov. Vyúčtované poplatky sú zrejmé z výpisu z úverového účtu žalovaného, ktorý žalobca už v konaní predložil. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru neuhradil žalovaný žalobcovi do dnešného dňa nič z dlžnej sumy, čo je zrejmé aj z predloženého výpisu z úverového účtu žalovaného. Úroková sadzba bola medzi žalobcom a žalovaným dohodnutá vo výške 27,48 % ročne, ako to vyplýva aj zo základných podmienok zmluvy v bode 1.1. časti 2. úverovej zmluvy. Žalobca uvádza, že výška úroku v tej ktorej mesačnej splátke je vypočítavaná automatizovaným systémom v súlade s bodom 2.1. časti 3. úverovej zmluvy metódou denného úročenia podľa aktuálneho zostatku istiny na úverovom účte. Podľa bodu 3.2. časti 3. Úverovej zmluvy banka je oprávnená v prípade porušenia povinnosti splácať poskytnutý revolvingový úver riadne a včas, požadovať od klienta zaplatenie úrokov z omeškania v zákonom stanovenej výške odo dňa nasledujúceho po dni, kedy došlo k omeškaniu klienta so splácaním revolvingového úveru a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a klient je povinný úroky z omeškania a náklady spojené s uplatnením pohľadávky zaplatiť. Banka je oprávnená od klienta požadovať náhradu škody, ktorá banke vznikla v súvislosti s porušením povinnosti klienta. Žalobca ďalej poukázal na § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. V súlade s vyššie uvedeným zákonným ustanovením si žalobca uplatňuje náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 20,00 eur, ktoré žalobca účtoval žalovanému dňa 3.7.2017. Tieto náklady si žalobca uplatňuje ako poštovné, administratívne, personálne náklady, náklady vynaložené na telefonický kontakt s klientom, náklady spojené so zasielaním SMS správ. Jedná sa o náklady, ktoré žalobca vynakladal na to, aby žalovaného upozornil na omeškание so splácaním pred podaním samotnej žaloby. Žalobca súčasne súdu v prílohe predkladá generálny výpočet nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, ktoré musí žalobca vynaložiť v prepočte na jedného klienta na poštovné, administratívne, personálne náklady, náklady vynaložené na telefonický kontakt s klientom, náklady spojené so zasielaním SMS správ. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa 18.12.2017 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Žalovaný má voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky

po lehote splatnosti v celkovej výške 383,02 eur, a to z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny vo výške 320,93 eur (istina z mesačných splátok splatných k 10.05.2017 až 10.12.2017 spolu vo výške 182,91 eur + zvyšok istiny nezahrnutej v dlžných mesačných splátkach vo výške 138,02 eur, t.j. tá časť istiny, ktorá sa stala splatná v dôsledku vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru), dlžných úrokov z úveru vo výške 42,09 eur (úroky z mesačných splátok splatných k 10.05.2017 až 10.12.2017), nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 20,00 eur.

17. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

19. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov,^{18aa)}

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

- p)úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q)upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r)veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s)výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t)informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u)právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v)spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w)informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x)právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y)názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z)priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.
- aa)názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

20. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a)zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b)zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c)zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d)v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e)veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)}
- f)veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g)ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.^{18aa)}

21. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

22. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej

obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

24. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

26. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

27. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

28. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

29. Ako vyplýva z § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v omeškaní. Ak ho nespĺní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

30. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

31. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

32. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ

z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemeší.

33. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmlúv bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

34. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

35. Nepochybne zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

36. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola dňa 3.1.2017 uzatvorená zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty, ktorou sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej ako dlžníkovi revolvingový úver s výškou úverového rámca 5.000,00 eur a aktuálnou výškou úverového rámca 600,00 eur a žalovaný sa zaviazal poskytnuté finančné prostriedky žalobcovi vrátiť v mesačných splátkach, ktorých výška bola určená ako min. 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,00 eur. Výška úrokovej sadzby bola dohodnutá na 27,48 % ročne, RPMN 43,36 %. Predmetná zmluva je svojím obsahom zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 písmeno d) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to vzhľadom na povahu strán zmluvy, kde žalovaná je spotrebiteľom, ktorá zmluvu uzavrela na vopred pripravenom formulári spolu s predtlačnými zmluvnými podmienkami bez možnosti ovplyvnenia ich obsahu a žalobca bol podnikateľom konajúcim v predmete svojej podnikateľskej činnosti.

37. Nakoľko súd vyhodnotil, že úverovú zmluvu uzavretú medzi žalobcom a žalovanou je potrebné posúdiť podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, súd skúmal, či uvedená zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch.

38. Obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj údaj o celkovej výške a konkrétnej mene spotrebiteľského úveru a podmienkach upravujúcich jeho čerpanie podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch. Zo zmluvy nemožno jednoznačne určiť, v akej výške úverového rámca bol žalovanej poskytnutý úver, keď v zmluve je v časti 1 bod 1.1 uvedené, že výška úverového rámca je 5.000,- eur a ďalej, že aktuálna výška úverového rámca je 600,- eur. Túto nezrovnalosť nie je možné odstrániť výkladom, nie je možné teda ustáliť, aký úverový rámec si strany vlastne dohodli. Keďže v zmluve sú uvedené dva rôzne údaje o celkovej výške úveru, resp. úverového rámca, hoci v zmysle § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch musí byť uvedený (jeden) údaj o celkovej výške úveru, a to jasne, určito a zrozumiteľne, čo bezo sporu platí aj pre revolvingový úver, keďže zákon žiadnu výnimku pre takýto typ úveru nestanovuje (nieť dôvodu na to, aby nebolo možné priamo v zmluve jednoznačne a presne určiť výšku úverového rámca), súd má za to, že použité vyjadrenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru nie je v súlade s podstatou, zmyslom a účelom ust. § 9

ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch. V zmluve absentuje aj konkrétna, zrozumiteľne, určito a jasne uvedená výška splátky. V zmluve sa uvádza, že žalovaný sa zaväzuje vyčerpaný úver splácať v mesačných splátkach vo výške min. 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok sumy 300,- eur, pričom tieto sú splatné vždy k 10. dňu v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu revolvingového úveru. Pokiaľ zákon vyžaduje, aby každá zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala určenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a poplatkov podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, potom niet dôvodu, prečo by uvedené údaje nemala obsahovať i zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, keď pre tento typ úveru zákon stanovuje žiadne výnimky a odchýlky. Vzhľadom na daný typ úveru bolo úplne nevyhnutné presne uviesť výšku splátky zrozumiteľne a tiež aj jej zložky keď napr. je rovnaký úrok pre rôznu výšku úverového rámca od 600,00 až do 5.000,00 eur. Aj vzhľadom na v zmluve uvedené poistenie bolo dôležité rozčleniť splátku aspoň percentuálne, aby spotrebiteľ vedel, či platí v splátke aj poistné, alebo nie, koľko platí na úrok, koľko na istinu, poplatky. Je fakt, že výška splátky v prípade revolvingového úveru, kde nie je vopred zrejmé, ako bude dlžník poskytnutý úverový rámec opakovane čerpať, by len ťažko mohla byť vyčíslená pevnou sumou ako pri klasickom úvere, a teda je namieste určenie výšky mesačnej splátky percentom z vyčerpanej dlžnej sumy. Súd je toho názoru, že čo sa týka určenia výšky každej mesačnej splátky a to spôsobom, že mesačná splátka činí min. 5 % z dlžnej sumy zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok sumy 300,- eur, takéto určenie výšky splátky je pre bežného spotrebiteľa len ťažko zrozumiteľné. Pokiaľ má spotrebiteľ nielenže vypočítať príslušné percento z dlžnej sumy, ale navyše k tomu počítať a zaokrúhľovať násobky dlžnej sumy, ktorú vyčerpal, keď navyše sú v zmluve uvedené v podstate dva údaje o výške úveru, resp. úverového rámca, potom je takéto určenie výšky mesačnej splátky vyjadrené pre priemerného spotrebiteľa zložito. Spotrebiteľ je odkázaný sám si vypočítavať výšku jednotlivých mesačných splátok podľa uvedeného vzorca. Preto súd vyvodil, že na túto časť zmluvy určujúcu výšku celej mesačnej splátky nemožno prihliadať a aj preto súd konštatuje, že náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch v zmluve chýba. Poskytnutý revolvingový úver súd preto pre absenciu náležitostí uvedených v § 9 ods. 2 písm. g) a l) zákona o spotrebiteľských úveroch posudzoval ako úver bezúročný a bez poplatkov v zmysle 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch.

39. V danom prípade nejde o prípade, ohľadne ktorého existujú rozpory aplikačnej praxe v súvislosti rozpisom mesačnej splátky na splátku istiny, úrokov a poplatkov. Súd v tomto prípade uviedol, že v zmluve sa vôbec nenachádza konkrétna výška splátky, ktorú ma uhrádzať spotrebiteľ, respektíve táto výška splátky nie je dostatočne zrozumiteľne a jednoznačne uvedená. V súvislosti s rozpisom splátky na splátku istiny, úrokov a poplatkov, ktorá náležitosť tiež v predmetnej zmluve absentuje, vzhľadom na rôzne závery aktuálnej aplikačnej praxe vyšších súdov vrátane Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, súd poukazuje na závery rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 15Co/67/2019 zo dňa 14.11.2019: „Tak explicitne presné ustanovenie akým je ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarca v citovanom ustanovení jasne deklaroval, aké následky sú spojené s absenciou obligatórnych náležitostí uvedených pod písm. k) § 9 odsek 2 ZoSÚ a odvolací súd nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu. Novelizácia zákona č. 129/2010 Z.z. vykonaná zákonom č. 279/2017 Z.z. (s účinnosťou od 01.05.2018) zmenila ustanovenie § 9 ods. 2 písm. i) tak, že aktuálne znie: „Zmluva o spotrebiteľskom okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a frekvenciu splátok, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“. Zreteľný rozdiel v použitom pojmosloví a nadväzne z logiky vyššie opísaných zmien možno nepochybné vyvodit, že zákonodarca textom „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ mienil členenie (každej) splátky spotrebiteľského úveru a termínom „frekvencia splátok“ (od 01.05.2018) len uvedenie/označenie splatnosti dohodnutých/ jednotlivých splátok bez požiadavky ich rozčlenenia na časť zodpovedajúcu istine, úrokom a iným poplatkom. Z uvedeného teda vyplýva, že až s účinnosťou od 01.05.2018 (§ 25j zákona č. 129/2010 Z.z.) došlo k zmene zákonného predpisu, z ktorej (zmeny) možno preukázať, že vnútorné členenie splátok už nie je zákonnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súdená vec sa však týka skutkového a právneho stavu pred novelou vykonanou zákonom č. 279/2017 Z.z.. Až rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia vs. Klára Bírová dňa 09.11.2016 konštatoval, že Smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej úprave stanovovali povinnosť zahrnúť do zmluvy aj iné náležitosti než vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice. Tento zámer zákonodarca náležite realizoval až novelou účinnou od 01.05.2018, kedy

zosúladiť text vnútroštátnej normy so Smernicou. Do uvedeného obdobia teda/ale nie je možné hovoriť o riadnej transpozícii Smernice a relevantnej zmene vnútroštátnej normy. Hrnúc doteraz konštatované, podstatným nie je neúspešný zámer zákonodarcu transponovať smernicu do právneho poriadku, ale práve a len reálny výsledok legislatívneho postupu zákonodarcu, ktorý až do kvalifikovanej zmeny právneho poriadku účinné od 01.05.2018 nastavil vyššiu miery ochrany spotrebiteľa než Smernica. Nadväzne, pri ustálenom východisku o chybné transpozícii Smernice do právneho poriadku SR sú zásadnou skutočnosťou limity eurokonformného výkladu, ktorý (ako dokonca poukázal aj samotný Najvyšší súd v bode 24 odôvodnenia uznesenia sp. zn. 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018) výklad nie je absolútny a nemôže predovšetkým nahradiť znenie zákona. Táto metóda výkladu súvisí s nepriamym účinkom smerníc, ktorý (účinnok) zakladá povinnosť vnútroštátnych súdov usilovať sa vykladať transponované normy tak, aby sa dosiahol cieľ sledovaný smernicou. Naznačené limity tohto výkladu spočívajú (okrem iného) v tom, že (takýmto výkladom) nesmú byť porušené všeobecné právne zásady, najmä zásada právnej istoty, preto eurokonformný výklad nemôže byť *contra legem*, ďalej že vnútroštátne právo má byť posúdené ako celok, tiež že vnútroštátne ustanovenia môžu byť vykladané len za použitia vnútroštátnym právnym poriadkom akceptovaných výkladových metód (bližšie pozri napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ C-282/10 Dominguez, kde Súdny dvor EÚ konštatuje v prípade nemožnosti dosiahnuť nepriamym účinkom súlad vnútroštátneho práva s normou EÚ, možnosť účastníka poškodeného nesúlalom vnútroštátneho práva dovolať z tohto titulu sa náhrady škody). Z opísaného teda rezultuje konečný záver, že princípu právnej istoty korešponduje len rovnaký výklad rovnakých „slov zákona“ a nesprávna transpozícia smernice EÚ nemôže byť odstraňovaná výkladom *contra legem* (čo si uvedomil aj zákonodarcu, keď pristúpil od 01.05.2018 k jednoznačnej zmene formulácie textu spornej právnej normy).“

40. Súd preto pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe priklonil sa k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

41. V zmysle zmluvy zo dňa 3.1.2017 bol revolvingový úver žalovanej poskytnutý pri ročnej úrokovej sadzbe 27,48%.

42. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobných úverov v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere v januári 2017 (nové obchody) so splatnosťou do 1 roka bola úroková sadzba 6,27% p.a., so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov bola úroková sadzba 7,44% p.a. a so splatnosťou nad 5 rokov bola úroková sadzba 8,98% p.a.. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého v zmluve v danom prípade aj pri najvyššej priemernej úrokovej miere prevyšuje túto mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami viac ako trojnásobne.

43. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

44. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečené aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

45. V danom prípade teda ide v predmetných zmluvách o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.

46. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážností za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel.“

L'ahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

47. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“

48. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014

49. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi stranami sporu predstavuje 306,01 % z najvyššej priemernej ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 206,01% prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

50. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov v jednotlivých zmluvách za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka).

51. Súd poukazuje v súvislosti s neprimeraným úrokom z úveru aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019 v obdobnej veci žalobcu: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom.“

52. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19)

53. Predmetom sporu je vnútený revolving. K tejto téme súd poukazuje na Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/78/2016 vo veci žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA o nárok na zaplatenie zo zmluvy o revolvingovom úvere. Revolvingový úver, ktorý sledoval žalobca uzavrieť, bol obsiahnutý vo formulárovej (typovej štandardnej a pod.) úverovej zmluve o poskytnutí iného úveru - na prefinancovanie spotrebného tovaru. V danom prípade žalovaná mala záujem o uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere bezúčelovom. Ak ho chcela získať, musela podpísať zmluvu pripravenú na vopred predtlačenom formulári, ktorý popri časti 1, kde je upravená zmluva o spotrebiteľskom úvere, o ktorú mal spotrebiteľ záujem, obsahoval aj časť 2 upravujúcu zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydanie kreditnej karty a rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb. Tento úkon nebol v danom okamihu vo sfére záujmu žalovanej, pretože podpisom želanéj zmluvy o úvere sa spotrebiteľ súčasne podpísal aj pod tú časť textu, ktorá sa týka aj dojednania revolvingového úveru, a teda zmluva o revolvingovom úvere mu bola nanútená. Takéto konanie možno kvalifikovať ako nekalú praktiku. Súd nemá dôvod na odklon od rozsudkov súdov, ktoré v obdobných prípadoch označili právny úkon za neperfektný a z hľadiska nedodržania písomnej formy vyžadovanej zákonom a absencie vôle zo strany spotrebiteľa za neplatný.

54. Pokiaľ ide o nárok na náhradu nákladov v sume 20,- eur, pozostávajúcich z nákladov za poštovné, administratívne, personálne náklady, náklady vynaložené na telefonický kontakt s klientom, náklady spojené so zasielaním SMS správ, žalobca nepreukázal reálne náklady, ktoré mu mali vzniknúť s uplatňovaním konkrétnej pohľadávky voči žalovanej, že došlo k realizácii nejakých úkonov vo vzťahu žalovanej, s ktorými boli spojené konkrétne náklady. Súd nemôže žalobcovi priznať náklady, ako si ich uplatňuje vo forme paušálnych náhrad ani náklady žalobcu na réžiu a samotnú činnosť, ktorú vykonáva za účelom dosiahnutia zisku. Na preukázanie nákladov žalobca predložil len prehľad nákladov, predstavujúci ich paušálnu výšku, vypočítanú z celkových vstupných nákladov. Uvedené paušálne náklady však nie je možné považovať za konkrétne náklady, ktoré vznikli žalobcovi v súvislosti s uplatnením žalovanej pohľadávky. Žalobca nešpecifikoval, ktoré konkrétne výdavky mu v súvislosti s uplatnením žalovanej pohľadávky voči žalovanej vznikli. Prihliadajúc k predloženému listinnému dôkazu, a to prehľadu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, je však zrejmé, že sa jedná o paušalizované náklady, t. j. náklady, ktoré neboli vyčíslené vo vzťahu k žalovanej pohľadávke. Navyše, žalobca vynaloženie uvedených nákladov ani nepreukázal, keďže nepreukázal, aké konkrétne úkony súvisiace s uplatnením žalovanej pohľadávky vykonal.

55. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na náklady v súvislosti s vymáhaním, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd aj v tejto časti žalobu zamietol.

56. Súd tiež poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

57. Keďže žalobca má v danom prípade na základe predmetnej úverovej zmluvy nárok iba na istinu úverov bez úroku z dôvodov uvedených vyššie (spotrebiteľský úver je bez úrokov a bez poplatkov, úrok v rozpore s dobrými mravmi), žalovanú tak súd zaviazal na úhradu nesplatenéj istiny úveru v sume 300,- eur, predstavujúcej rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 300,- eur a úhradami žalovanej vo výške 0,- eur a vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

58. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, zaviazal ju súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v žalobcom požadovanej výške 5,00% ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády zo sumy 300,- eur od 21.2.2018, teda odo dňa nasledujúceho po vrátení nedoručenej zásielky s výzvou na úhradu celej dlžnej sumy žalobcovi, nakoľko nebolo možné presne určiť, kedy sa zásielka dostala do dispozičnej sféry žalovanej pred 20.2.2018. Žalovaná nenamietal nedoručenie výzvy do jej dispozičnej sféry. Isté je, že v deň vrátenia zásielky žalobcovi sa výzva na úhradu dlžnej sumy už nachádzala v dispozičnej sfére žalovanej, ktorá mala možnosť sa s ňou oboznámiť počas odbernej lehoty.

59. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Ku dňu 21.2.2018 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 0,00 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 5,00 % ročne.

60. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

61. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

62. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

63. Žalobca požadoval istinu a vyčíslené príslušenstvo pohľadávky v sume 383,02 eur spolu s ďalším nevyčísleným príslušenstvom. Z uplatnenej vyčíslenej sumy 383,02 eur žalobcovi bolo priznaných 300 eur spolu s úrokom z omeškania. Žalobcov úspech tak predstavoval 78,32% ($300 \times 100 : 383,02 = 78,32\%$) a neúspech 21,68%. Úspešnejšiemu žalobcovi tak po odrátaní neúspechu od jeho úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 57 % ($78,32 - 21,68 = 56,64\%$) pričom uvedenú náhradu mu súd aj priznal.

64. V súvislosti s vyššie uvedeným názorom týkajúcim sa určenia pomeru úspechu strán sporu, súd poukazuje na aktuálnu judikatúru Krajského súdu v Prešove, napríklad na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/3/2019 zo dňa 26. 02. 2019, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/141/2018 zo 4.4.2019.

65. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.